

שם ההוראה: העדפת שימוש בחומרי בנייה ממוחזרים

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות	מספר הוראה: 7.12.8
פרק משני: סוגיות בהתקשרות	מהדורה: 01

מילות מפתח:

מחזור, פסולת בניין, חומר בניין, איכות הסביבה

1. כללי

1.1. בהתאם להחלטת הממשלה מס' 2927 משנת 2003, עולה החשיבות לקדם את מחזור פסולת הבניין כאמצעי לצמצום הפסולת המושלכת ולשימור המשאבים.

2. מטרת המסמך

2.1. להנחות את משרדי הממשלה באופן היישום של העדפת שימוש בחומרי בנייה ממוחזרים במכרזים ובהתקשרויות שהמשרדים עורכים.

3. הגדרות

- 3.1. המזמין – משרדי הממשלה ויחידות הסמך שלהם.
- 3.2. התקשרות – הסכם שעליו חתום משרד ונועד לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים.
- 3.3. מכרז – מכרז פומבי רגיל, מכרז פומבי מוגבל או מכרז סגור.
- 3.4. מציע – ספק המעוניין להשתתף בהליך תחרותי להתקשרות עם המדינה בחוזה.
- 3.5. משרד – כל משרד ממשרדי הממשלה או יחידת סמך של משרד כאמור, למעט משרד הביטחון.
- 3.6. קבלן - ישות המבצעת עבודת הקמה בהתאם לחוזה הקמה. במסגרת מונח זה כלולים, בין היתר, קבלן ראשי, קבלן משנה, או מנהל פרויקט עבור ישות אחרת.
- 3.7. שירותים – תחזוקת מבנים, מכשירים, וכן ביצוע שינויים ושיפוצים, שירותי ניקיון, מזון, שירותי הסעות, עבודות בתחומי התכנון, העיצוב, ההנדסה, האדריכלות, וכן ייצוג משפטי, ראיית חשבון, בוררות, ייעוץ, מחקר, שירותי אבטחה ושמירה.
- 3.8. תח"ם – תקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993. התקפות ליום ה-1 ביוני 2009.
- 3.9. ראה הגדרות נוספות בהוראת תכ"ם "הגדרות בנושא התקשרויות ורכישות", מס' 7.1.1.

4. הנחיות לביצוע

שם המאשר: גיל שבתאי	תפקיד: סגן בכיר לחשב הכללי	חטיבה:
בתוקף מיום: 02.03.2010	http://takam.mof.gov.il	עמוד 1 מתוך 6

שם ההוראה: העדפת שימוש בחומרי בנייה ממוחזרים

מספר הוראה: 7.12.8

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות

מהדורה: 01

פרק משני: סוגיות בהתקשרות

4.1. ההנחיות המפורטות בהוראה זו בדבר העדפת שימוש בחומרי בנייה ממוחזרים יחולו על התקשרות עם ספק לרבות התקשרות המתבצעת בדרך של מכרז, הליך תחרותי אחר או פטור ממכרז.

4.2. בהתקשרויות לצורך הקמת תשתיות, הכוללות שימוש בחומרי מחצבה כחומר מילוי מובא, ואשר ניתן להשתמש בהן בחומרי בנייה ממוחזרים לפי [המפרט הכללי הבין-משרדי - פרק 51](#) ובהתאם לתקן ישראלי 1886, "מצע לרחבות ושדות תעופה", יכלול עורך המכרז בתנאים להשתתפות במכרז [ראה [הוראת תכ"ם. "קביעת תנאים להשתתפות במכרז" מס' 7.4.6](#)] תנאי המחייב שימוש ב- 20% לפחות מחומר המילוי כחומר בנייה ממוחזר [ראה [נספח א – סעיף לדוגמה בדבר חובת השימוש בחומר מילוי ממוחזר](#)].

4.2.1. למרות האמור בסעיף 4.2, במקרה שהקבלן יוכיח מעל לכל ספק סביר שאין בנמצא פסולת בניין ממוחזרת בכמות הנדרשת בסעיף 4.2 ויצגי אישורים מתאימים מתחנות המחזור המורשות על ידי המשרד להגנת הסביבה, כי אין באפשרותן לספק כמויות אלו בזמן סביר, וכן אישור של המשרד להגנת הסביבה, יקבע המזמין או מי מטעמו כיצד לנהוג, וקביעתו הסופית תחייב את הקבלן.

4.2.1.1. המזמין יהיה רשאי להתייעץ עם כל גורם שימצא לנכון, לרבות המשרד להגנת הסביבה.

4.3. במכרזי תשתית בעלי היקף נרחב, כגון פרויקטי PPP בתחומי הבינוי, ההתפלה, התחבורה, האנרגיה וכדומה או במכרזים רלוונטיים נוספים, שסכומם עולה על 100,000,000 שקלים חדשים, יכלול עורך המכרז את הדרישות המיוחדות הבאות באמות המידה לבחירת ההצעה הזוכה וכן יקבע לכל אחת מהן משקל יחסי [ראה [הוראת תכ"ם. "קביעת אמות מידה לבחירת הצעה" מס' 7.4.7](#)]:

4.3.1. שימוש נוסף מעבר ל-20% בחומרי הבנייה הממוחזרים [ראה [נספח ב – סעיף לדוגמה בדבר מחזור פסולת בניין ושימוש בחומרי בנייה ממוחזרים](#)].

4.3.2. מחזור פסולת הבניין הנוצרת באתר הבנייה/הפעילות הרלוונטית [ראה [נספח ב – סעיף לדוגמה בדבר מחזור פסולת בניין ושימוש בחומרי בנייה ממוחזרים](#)].

5. מסמכים ישימים

5.1. [החלטת הממשלה מס' 2927](#).

5.2. [תקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993](#).

5.3. [הוראת תכ"ם "הגדרות בנושא התקשרויות ורכישות" מס' 7.1.1](#).

5.4. [הוראת תכ"ם. "קביעת תנאים להשתתפות במכרז" מס' 7.4.6](#).

שם ההוראה: העדפת שימוש בחומרי בנייה ממוחזרים

מספר הוראה: 7.12.8

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות

מהדורה: 01

פרק משני: סוגיות בהתקשרות

5.5. [הוראת תכ"ם, "קביעת אמות מידה לבחירת הצעה", מס' 7.4.7.](#)

6. נספחים

6.1. [נספח א – סעיף לדוגמה בדבר חובת השימוש בחומר מילוי ממוחזר.](#)

6.2. [נספח ב – סעיף לדוגמה בדבר מחזור פסולת בניין ושימוש בחומרי בנייה ממוחזרים.](#)

6.3. [נספח ג – טבלת שינויים שבוצעו בהוראה.](#)

שם ההוראה: העדפת שימוש בחומרי בנייה ממוחזרים

מספר הוראה: 7.12.8

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות

מהדורה: 01

פרק משני: סוגיות בהתקשרות

נספח א – [סעיף לדוגמה בדבר חובת השימוש בחומר מילוי ממוחזר]

בכפוף לאמור במסמכי החוזה, תינתן עדיפות לצורך ביצוע המבנה, לשימוש בחומר חפירה המצוי במקום המבנה (בפסקה זו: "**חומר מקומי**"). מובהר בזאת, כי היה ויסתבר כי אין די בחומר המקומי, ולצורך ביצוע המבנה נדרש שימוש בחומר המצוי מחוץ לגבולות מקום המבנה (בפסקה זו: "**חומר מובא**"), הרי שבכפוף לאמור במסמכי החוזה, הקבלן מחויב לנהוג ביחס לחומר מובא זה כדלקמן: 20% (עשרים אחוזים) לפחות מן החומר המובא אשר ישמש את הקבלן יהיה חומרי בנייה ממוחזרים, אשר עומדים בדרישות שנקבעו לכך במסמכי החוזה ו/או כל תקן ו/או כל דין. לצורך כך, הקבלן יוכל להשתמש בפסולת בניין ממוחזרת, אשר טופלה על ידי אחד מן המפעלים המאושרים למחזור פסולת בניין על ידי המשרד להגנת הסביבה [ראה [רשימת המפעלים למחזור פסולת בניין](#) המתעדכנת מעת לעת] (בפסקה זו: "**המתקנים המאושרים**"), או בפסולת בניין ממוחזרת מכל מקום אחר זולת המתקנים המאושרים (בפסקה זו: "**פסולת הבניין ממקור אחר**"), ובלבד ששימוש זה יעמוד **בכל התנאים הבאים במצטבר**:

א. פסולת הבניין ממקור אחר עומדת בדרישות ובתנאים רלוונטיים הנדרשים לצורך שימוש בה.

ב. ניתן על כך אישור בכתב של המזמין או מי מטעמו.

ג. מקורה של פסולת הבניין ממקור אחר (לדוגמה: מפעל) עומד בכל דרישות הדין ונתקבלו להפעלתו כל האישורים הנדרשים על פי דין, ככל שקיימים דרישות ואישורים למקור כאמור.

שם ההוראה: העדפת שימוש בחומרי בנייה ממוחזרים

מספר הוראה: 7.12.8

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות

מהדורה: 01

פרק משני: סוגיות בהתקשרות

נספח ב – [סעיף לדוגמה בדבר מחזור פסולת בניין ושימוש בחומרי בנייה ממוחזרים]

פסולת בניין:

1. יש לציין האם המציע ימחזר את פסולת הבניין הנוצרת באתר ו/או שיבצע הסכם התקשרות עם תחנת מחזור קרובה מאושר על ידי המשרד להגנת הסביבה
2. יש לפרט את שיעור הפסולת שתפונה לאתר מחזור מוסדר או תמוחזר במקום (הניקוד יינתן על מחזור פסולת בשיעור של מעל 50% מפסולת הבניין שתיווצר).
3. בשלב ההקמה, הזוכה יידרש להמציא אישורי הטמנה ו/או מחזור וכן תעודות שקילה של משאיות, כפי שייקבע על ידי המשרד להגנת הסביבה, על מנת להוכיח את מחזור הפסולת. ביצוע המחזור כפוף לקבלת כל האישורים הדרושים לפי הדין, לרבות רישיון עסק, ככל שנדרש.

שימוש בחומרי מילוי ממוחזרים:

1. יש לציין האם המציע ישתמש בחומרי מילוי ממוחזרים.
2. יש לפרט את שיעור חומרי המילוי הממוחזרים בהם ייעשה שימוש באתר (הניקוד יינתן על שימוש בחומר מילוי ממוחזר בשיעור העולה על 20% מכלל חומר המילוי).
3. בשלב ההקמה, הזוכה יידרש להמציא קבלות וחשבוניות בגין רכישת חומר המילוי הממוחזר.

שם ההוראה: העדפת שימוש בחומרי בנייה ממוחזרים

מספר הוראה: 7.12.8

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות

מהדורה: 01

פרק משני: סוגיות בהתקשרות

נספח ג – [טבלת שינויים שבוצעו בהוראה]

מהדורה חדשה	תאריך ביצוע עדכון	סעיף/ים מושפע/ים	תיאור עדכון/נימוקים